

Laki

elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset

1 §

Elinvoimakeskusten asema ja toiminta-ajatus

Monialaisia erikseen säädettyjä kehittämis-, rahoitus- ja toimeenpanotehtäviä varten ovat valtion aluehallintoon kuuluvat elinvoimakeskukset. Elinvoimakeskukset kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan.

Elinvoimakeskukset edistävät elinvoimaa. *Elinvoimalla* tarkoitetaan tässä laissa kokonaisuutta, joka kuvaa alueen ja sen elinkeinotoiminnan kestävästä kasvusta ja puhdasta siirtymää, uudistumista ja kilpailukykyä sekä yrittäjyyden toimintaedellytyksiä, ruuantuotannon ja muun elinkeinotoiminnan kannattavuutta ja toimivia liikenneyhteyksiä, luonnonvarojen kestävästä käytöstä, luonnon monimuotoisuutta ja ympäristön hyvää tilaa, huoltovarmuutta ja turvallisuutta, työvoiman osaamista, työllisyyttä ja asukkaiden hyvinvointia sekä muita alueen vetovoimaa lisääviä tekijöitä.

Elinvoimakeskukset toimivat asiakaslähtöisesti, digitalisaatiota hyödyntäen ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

2 §

Elinvoimakeskusten tehtäväryhmät ja tehtävät

Elinvoimakeskukset hoitavat niille erikseen säädettyjä tehtäviä seuraavissa tehtäväryhmissä:

- 1) alueellisen työllisyyden, osaavan työvoiman saatavuuden sekä kulttuurin edistäminen;
- 2) maa- ja puutarhatalous, maaseudun kehittäminen, kala- ja porotalous, elintarvikkeet, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus ja laatu, luonnonmukainen tuotanto, eläinten terveys ja hyvinvointi, kasvinterveys sekä vesitalous;
- 3) liikennejärjestelmän toimivuus ja kestävyys, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot sekä maanteiden pito;
- 4) yritystoiminnan kestävä kasvu, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, kansainvälistyminen ja kilpailukyky sekä energiantuotanto;
- 5) työperusteinen maahanmuutto, maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen;
- 6) luonnon monimuotoisuuden hyvän tilan edistäminen sekä kulttuuriympäristön hoito, vesien ja meren hyvän tilan edistäminen, alueidenkäytön ja ilmastotyön edistäminen sekä ympäristökasvatus;

7) eräät tässä momentissa mainittuihin tehtäväryhmiin liittyvät Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman välittävän toimielimen toimeenpanotehtävät sekä 2 kohdassa mainittuihin tehtäväryhmiin liittyvät Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tukien toimeenpanotehtävät sekä delegoidut maksajavirastotehtävät.

Elinvoimakeskusten tehtävänä on lisäksi:

1) alueiden kehittäminen, yrittäjyyden ja elinkeinotoiminnan edistäminen, yritystoimintaa edistävä neuvonta, palveluohjaus ja verkostotyö sekä työelämän laadun edistäminen;

2) tuottaa ja jakaa ympäristöä koskevaa tietoa, parantaa ympäristötietoutta sekä edistää ympäristöhankkeiden toteuttamista ja toteuttaa ympäristöhankkeita;

3) valvoa yleistä etua kalatalousasioissa ja sille laeissa hoidettaviksi säädetyissä vesitalousasioissa, huolehtia valtion vesitaloudellisista luvista ja yksityisoikeudellisista sopimuksista ja valtion vesistörakenteista sekä edistää maa- ja metsätalouden vesienhallintaa.

Elinvoimakeskusten muista kuin 1 momentissa mainituista tehtävistä säädetään erikseen.

Elinvoimakeskusten 2 momentissa tarkoitetuista muista kuin yleisen edun valvonnan tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Elinvoimakeskusten organisaatio

Elinvoimakeskusten lukumäärästä, toimialueista, nimistä, osastorakenteesta sekä päätoimipaikoista ja toimipaikoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Elinvoimakeskusten sivutoimipaikoista ja osastoista määrätään tarkemmin elinvoimakeskusten työjärjestyksissä.

Kukin elinvoimakeskus jakautuu sille kuuluvien tehtävien hoitamista varten osastoihin. Keskuksen osastorakenteen tulee:

1) perustua toiminnan tarpeisiin;

2) tukea keskuksen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta, asiakaslähtöisyyttä ja tehtävien tehokasta hoitamista;

3) edistää eri hallinnonalojen tehtävien organisoimisen yhdistämisellä saavutettavaa hyötyä.

Elinvoimakeskuksen osastorakenne ja tehtävien hoitaminen on järjestettävä siten, että siinä noudatetaan Euroopan unionin lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia tehtävien järjestämiselle, lainsäädäntöä sovelletaan kansallisesti yhdenmukaisesti ja siten, että asioiden ratkaiseminen toteutuu yhdenmukaisin periaattein.

Elinvoimakeskuksen 2 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen valvontatehtävien hoitaminen on järjestettävä siten, että molemmille tehtäväalueille kuuluvien asioiden käsittelyn puolueettomuus varmistetaan.

Elinvoimakeskuksilla on yhteinen sisäinen tarkastus, joka järjestetään 13 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

4 §

Elinvoimakeskusten toimivalta sekä toimialueet ja niiden laajentaminen

Elinvoimakeskus huolehtii sille säädettyjen tehtävien hoitamisesta toimialueellaan ja käyttää sille kuuluvaa toimivaltaa siten kuin siitä tässä tai muussa laissa säädetään.

Elinvoimakeskus voi kuitenkin hoitaa tehtäviä myös useamman kuin yhden keskuksen toimialueella, jos toimialueen laajentamisella voidaan:

1) parantaa palvelujen saatavuutta ja varmistaa asiakkaiden yhdenmukainen kohtelu;

2) tehostaa keskusten toimintaa ja valtion henkilöstö- ja muiden voimavarojen käyttöä;

3) edistää alueen suomen- ja ruotsinkielisen sekä saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella saamenkielisen vähemmistön kielellisten oikeuksien toteutumista;

4) turvata tehtävissä tarvittavan erityisasiantuntemuksen saatavuus;

5) varmistaa yhteiskunnan turvallisuusstrategian mukaisia elintärkeitä toimintoja; taikka

6) turvata alueellisesta luonteesta johtuvan tai riippumattomuutta tai puolueettomuutta edellyttävän tehtävän hoitaminen.

Elinvoimakeskusten toimialueiden laajentamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Määräys tehdä määräaikaisesti toisen elinvoimakeskuksen tehtäviä

Elinvoimakeskuksen virkamies voidaan toisen elinvoimakeskuksen pyynnöstä asettaa enintään kolmen vuoden määräajaksi hänen virkapaikkaansa muuttamatta toisen elinvoimakeskuksen käytettäväksi. Päätöksen asiasta tekee nimittävä viranomaislainen. Jos elinvoimakeskukset eivät pääse asiassa yhteisymmärrykseen, päätöksen asiasta tekee työ- ja elinkeinoministeriö. Päätöksessä on mainittava, missä laajuudessa virkamies on toisen elinvoimakeskuksen käytettävissä.

Virkamiehen vastaanottava elinvoimakeskus voi määrätä virkamiehen tekemään 1 momentissa tarkoitettussa päätöksessä mainitussa laajuudessa vastaanottavalle elinvoimakeskukselle kuuluvia asianomaisen virkamiehen virkaa vastaavia tehtäviä. Määräyksen antaa keskuksen ylijohtaja.

2 luku

Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen

6 §

Elinvoimakeskusten ohjaus

Elinvoimakeskusten yleishallinnollinen ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle, joka huolehtii myös keskusten hallintoa ja muita yhteisiä toimintoja sekä muita keskusten yhtenäisen toiminnan kannalta tarpeellisia toimenpiteitä koskevasta ohjauksesta.

Elinvoimakeskusten toimintaa ohjaavat omilla toimialoillaan opetus- ja kulttuuriministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö tai se keskushallinnon virasto, jonka tehtäväksi ohjaus on erikseen säädetty tai määrätty (*toimialaohjaus*).

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä elinvoimakeskusten toimialaohjauksen menettelytavoista.

7 §

Elinvoimakeskusten strateginen suunnittelu ja tulosohtaus

Elinvoimakeskusten toimintaa koskevien yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä alueiden näkemysten huomioon ottamiseksi laaditaan keskuksille niiden toiminnan yleistä suunnittelua, ohjausta ja järjestämistä varten yhteinen strategia-asiakirja (*strateginen suunnittelu*). Lisäksi jokaiselle elinvoimakeskukselle laaditaan strateginen tulossopimus (*tulosohjaus*). Strategia-

asiakirja ja tulossopimukset laaditaan hallituksen toimikaudeksi, ja niiden sisältö tarkistetaan tarvittaessa vuosittain ottaen huomioon valtiontalouden kehukset ja valtion talousarvio.

Työ- ja elinkeinoministeriö laatii strategia-asiakirjan yhdessä 6 §:n 2 momentissa mainittujen ministeriöiden ja siinä tarkoitettujen keskushallinnon virastojen sekä yhteistyössä elinvoimakeskusten, Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen ja tarvittavin osin maakuntien liittojen kanssa. Jos strategia-asiakirjan sisällöstä ei saavuteta yksimielisyyttä ministeriöiden kesken, ratkaisee asian valtioneuvoston yleisistunto.

Työ- ja elinkeinoministeriö laatii elinvoimakeskusten tulossopimukset yhdessä 6 §:n 2 momentissa mainittujen ministeriöiden ja siinä tarkoitettujen keskushallinnon virastojen sekä yhteistyössä elinvoimakeskusten, Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen ja maakuntien liittojen kanssa.

Elinvoimakeskusten toiminnan strategisen suunnittelun ja tulosohjauksen sisällöstä ja menettelytavoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Elinvoimakeskusten ohjauksen yhteensovittaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa elinvoimakeskusten ohjauksen koordinoinnista ja yhteensovittamisesta sekä ohjaukseen sisältyvistä yhteisistä hallinnollisista tehtävistä.

Työ- ja elinkeinoministeriö asettaa suunnittelun ja ohjauksen yhteensovittamiseksi neljäksi vuodeksi kerrallaan yhteensovittamisryhmän, jossa ovat edustettuina 6 §:n 2 momentissa mainitut toimialaohjaavat ministeriöt ja siinä tarkoitettujen keskushallinnon virastot sekä elinvoimakeskukset ja Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus. Yhteensovittamisryhmän tehtävänä on käsitellä elinvoimakeskusten ja soveltuvin osin Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen kehys- ja talousarvio sekä tulossopimus- ja tilinpäätöskannanottoasiat sekä 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu strategia-asiakirja, muut strategiset linjaukset ja laajat kahta tai useampaa keskusta koskevat kehittämishankkeet. Lisäksi yhteensovittamisryhmän tehtävänä on seurata elinvoimakeskusten alueellista vuorovaikutusta ja yhteistyötä, toimintojen sijoittumista ja palvelujen saatavuutta koko maan kattavasti.

Työ- ja elinkeinoministeriö voi asettaa myös muita ryhmiä valmistelemaan ja linjaamaan 6 §:n 2 momentissa mainittujen toimialaohjaavien ministeriöiden ja siinä tarkoitettujen keskushallinnon virastojen yhteisiä kantoja ohjaukseen kuuluvissa asioissa.

Ohjauksen ja strategisen suunnittelun yhteensovittamista varten asetettavista ryhmistä sekä niiden tehtävistä ja menettelytavoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Elinvoimakeskuksen johtaminen

Elinvoimakeskusta johtaa ylijohtaja. Ylijohtaja vastaa keskuksen toiminnan tuloksellisuudesta ja keskuksen yhteisten tulostavoitteiden saavuttamisesta työ- ja elinkeinoministeriölle ja muille 6 §:n 2 momentissa mainituille ministeriöille ja siinä tarkoitetuille keskushallinnon virastoille.

Valtioneuvosto nimittää keskuksen ylijohtajan työ- ja elinkeinoministeriön esityksestä. Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee asian yhteistoiminnassa 6 §:n 2 momentissa mainittujen ministeriöiden ja siinä tarkoitettujen keskushallinnon virastojen kanssa sekä pyytää asiassa ennen esityksen tekemistä lausunnot tai kuulee muutoin edellä tarkoitettuja ministeriöitä ja keskushallinnon virastoja.

Elinvoimakeskuksen osastoa johtaa osastopäällikkö. Osastopäällikkö vastaa keskuksen ylijohtajalle osaston toiminnan tuloksellisuudesta ja tulostavoitteiden saavuttamisesta osana keskuksen tuloksellisuutta.

Elinvoimakeskuksella on neuvoa antava johtoryhmä, joka tukee keskuksen ylijohtajaa keskuksen tulostavoitteiden saavuttamisessa ja toimintojen yhteensovittamisessa sekä muussa viraston johtamisessa. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii keskuksen ylijohtaja. Johtoryhmän muusta kokoonpanosta määrätään keskuksen työjärjestyksessä.

10 §

Asioiden ratkaiseminen elinvoimakeskuksessa

Elinvoimakeskuksen ylijohtaja ratkaisee keskuksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jollei niitä ole säädetty tai työjärjestyksessä määrätty keskuksen muun virkamiehen ratkaistaviksi tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Keskuksen ylijohtaja voi ottaa ratkaistavakseen asian, jonka keskuksen virkamies saa keskuksen työjärjestyksen mukaan ratkaista. Keskuksen ylijohtaja ei voi kuitenkaan ottaa ratkaistavakseen asiaa, joka kuuluu keskuksen 2 §:n 2 momentin 3 kohdassa mainittuihin tehtäviin tai mainitun pykälän 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuihin Euroopan maatalouden tukirahaston tai Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tukien toimeenpanotehtäviin tai delegoituihin maksajavirastotehtäviin.

11 §

Elinvoimakeskuksen työjärjestys

Elinvoimakeskuksella on työjärjestys, jolla määrätään hallinnon ja toimintojen järjestämisestä sekä asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta. Elinvoimakeskuksen työjärjestyksestä päättää keskuksen ylijohtaja.

Elinvoimakeskuksen osastolla voi tarvittaessa olla työjärjestys, jolla voidaan antaa tarkempia määräyksiä osaston toimintojen järjestämisestä ja henkilöstön tehtävistä. Osaston työjärjestyksestä päättää osastopäällikkö. Ennen työjärjestyksestä päättämistä asia on käsiteltävä keskuksen johtoryhmässä.

12 §

Elinvoimakeskuksen virkojen täyttäminen

Elinvoimakeskuksen osastopäällikkö nimitetään virkaan valtion virkamieslain (750/1994) 9 a §:n 1 momentissa tarkoitetuksi määrääjäksi. Osastopäällikön nimittää keskuksen ylijohtaja. Osastopäällikön nimittäminen valmistellaan yhteistoiminnassa osaston pääasiallista tehtäväryhmää ohjaavan ministeriön ja tarvittaessa muiden osaston tehtäviä ohjaavien ministeriöiden kanssa. Keskuksen ylijohtaja pyytää asiassa lausunnot tai muutoin kuulee kyseistä osastoa toimialaohjaavia ministeriöitä tai keskushallinnon virastoja ennen päätöksentekoa.

Keskuksen ylijohtaja nimittää osastopäällikön suorat alaiset ja määrää yksikön päälliköt tehtävään osastopäällikön esityksestä. Elinvoimakeskuksen osaston muun henkilöstön nimittää osastopäällikkö.

Keskuksen muun henkilöstön nimittää keskuksen ylijohtaja, jollei keskuksen työjärjestyksessä toisin määrätä.

Virkoja sijoitettaessa on otettava huomioon alueellinen läsnäolo ja hoidettavien tehtävien luonne.

Elinvoimakeskuksen virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 luku

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat säännökset

13 §

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävät

Elinvoimakeskusten yhteisiä henkilöstö- ja taloushallinnon sekä sisäinen tarkastuksen tehtäviä ja muita vastaavia palvelu-, yleishallinto- ja tietohallintotehtäviä sekä yleishallinnollisten ohjeiden antamista ja niiden soveltamisen ohjaamista varten on Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus. Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa myös suoraan valtionavustuslain (688/2001) nojalla myönnetyn valtionavustuksen maksamista ja takaisinperintää koskevat mainitun lain 12, 19, 21 ja 22 §:n mukaiset tehtävät sekä elinvoimakeskusten lisäksi mainitun lain 15 §:n mukaisia valvontatehtäviä. Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus voi hoitaa elinvoimakeskusten muun lain nojalla myöntämien avustusten maksamista, niiden käytön valvontaa ja takaisinperintää sekä valtion korvauksia koskevia tehtäviä siten kuin niistä erikseen säädetään.

Lisäksi Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävänä on:

- 1) vastata työvoimapalveluiden valtakunnallisista tietojärjestelmäpalveluista;
- 2) seurata ja arvioida työvoimapalveluiden tuloksellisuutta ja toimivuutta sekä tuottaa niitä koskevaa tietoa;
- 3) hoitaa valtakunnallisia palveluja, joilla edistetään osaajien maahanmuuttoa ja työvoiman liikkuvuutta (*kansainvälisen rekrytoinnin palvelut*);
- 4) hoitaa palkkaturvalaissa (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalaissa (1108/2000) säädetyt palkkaturvan toimeenpanoon liittyvät tehtävät;
- 5) hoitaa työttömyysturvalain (1290/2002) 11 luvussa sille säädetyt tehtävät;
- 6) hoitaa julkisiin työvoimapalveluihin ja työttömyysturvaan sekä yritystoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen liittyviä valtakunnallisia tieto- ja neuvontapalveluja;
- 7) tukea työvoimaviranomaisia työvoimapalvelujärjestelmän kehittämisessä sekä antaa työvoimaviranomaisille oikeudellista neuvontaa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023), työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain (381/2023), työttömyysturvalain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) toimeenpanossa; sekä
- 8) hoitaa muut kuin 1—7 kohdassa tarkoitetut erikseen säädetyt tai työ- ja elinkeinoministeriön määräämät tehtävät.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus hoitaa työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyden monialaisesta edistämisestä annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi kunnille, hyvinvointialueille ja työvoimaviranomaisille myöntämien valtionavustusten maksamista koskevat valtionavustuslain 12 §:n mukaiset tehtävät.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen virkamies esittelee elinvoimakeskuksen päätettäväksi hallintoasioita, jotka liittyvät keskuksen talouteen ja henkilöstöhallintoon. Näistä asioista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Lisäksi Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus voi sopimuksen perusteella tuottaa Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle tietojärjestelmäpalveluja ja hoitaa palvelujen digitalisaatiota edistäviä tehtäviä.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

14 §

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen toimipaikka ja organisaatio

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen toimipaikasta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksessa on vastuualueita, joista määrätään keskuksen työjärjestyksessä. Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen 13 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen tehtävien valvonnan hoitaminen on järjestettävä siten, että asioiden käsittelyn puolueettomuus varmistetaan.

15 §

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen ohjaus

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen yleishallinnollinen ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen toiminta palvelee elinvoimakeskusten strategisia tavoitteita sekä työllisyyden edistämiseksi asetettuja valtakunnallisia tavoitteita.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen yleishallinnolliset tulostavoitteet määrää työ- ja elinkeinoministeriö. Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen toimintaa ohjaavat omilla toimialoillaan opetus- ja kulttuuriministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö ja se keskushallinnon virasto, jonka tehtäväksi ohjaus on erikseen säädetty tai määrätty. Lisäksi Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen strategiseen ohjaukseen osallistuu soveltuvin osin 8 §:n 2 momentissa tarkoitettu ohjauksen yhteensovittamisryhmä.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tietohallintopalveluja ohjaavat ja niiden tulostavoitteista määräävät työ- ja elinkeinoministeriö ja valtiovarainministeriö yhdessä.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen toiminnan ohjauksen sisällöstä ja menettelytavoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

16 §

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen johtaminen

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskusta johtaa johtaja, joka vastaa keskuksen toiminnan tuloksellisuudesta.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksella on johtamisen tukena johtoryhmä, joka avustaa johtajaa laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita koskevassa päätöksenteossa. Johtoryhmän kokoonpanosta määrätään Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen työjärjestyksessä.

17 §

Asioiden ratkaiseminen Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksessa

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen johtaja ratkaisee keskuksen toimivaltaan kuuluvat asiat, ellei niistä toisin säädetä tai keskuksen työjärjestyksessä toisin määrätä.

Johtaja voi ottaa ratkaistavakseen asian, joka kuuluu Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen toimivaltaan.

18 §

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen työjärjestys

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen toimintojen järjestämisestä, asioiden valmistelusta ja ratkaisemisesta määrätään keskuksen työjärjestyksessä. Työjärjestyksestä päättää keskuksen johtaja.

19 §

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen virkojen täyttäminen

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen johtajan nimittää työ- ja elinkeinoministeriö. Keskuksen muut virkamiehet nimittää ja muun henkilöstön palvelukseen ottaa keskuksen johtaja, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä. Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 luku

Erinäiset säännökset

20 §

Asioiden ratkaiseminen eräissä tapauksissa

Jos elinvoimakeskuksen toimivaltaan kuuluvan valvontaa, velvoitteiden asettamista tai oikeuden myöntämistä koskevan hallintoasian puolueeton käsittely voi ilmeisesti vaarantua sen vuoksi, että keskus on tai on ollut asiassa myös asianosaisena, keskuksen on, jollei asian puolueetonta käsittelyä voida keskuksen sisäisin toimenpitein järjestää, pyydettyä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua ministeriötä määräämään toinen elinvoimakeskus käsittelemään ja ratkaisemaan asia. Ministeriön päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

21 §

Yhteistyö eri toimijoiden kanssa

Elinvoimakeskus toimii tehtäviinsä liittyen yhteistyössä ja sen edistäjänä toimialueensa paikallisten, alueellisten sekä valtakunnallisten ja kansainvälisten viranomaisien ja muiden toimijoiden kanssa.

22 §

Virka-apu

Elinvoimakeskuksen velvollisuudesta antaa muille viranomaisille virka-apua ja oikeudesta saada sitä niiltä säädetään erikseen.

23 §

Kielivähemmistön palveluyksikkö

Elinvoimakeskuksella voi toimialaansa kuuluvien tehtävien hoitamiseksi olla erillinen alueen suomen- tai ruotsinkielistä taikka saamelaiskäräjistä annetussa laissa tarkoitettulla saamelaisten kotiseutualueella saamenkielistä vähemmistöä palveleva yksikkö. Palveluyksikkö voidaan perustaa myös Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskukseen sekä yhtä useamman elinvoimakeskuksen yhteiseksi yksiköksi. Lisäksi palveluyksikkö voidaan perustaa Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen sekä yhden tai useamman elinvoimakeskuksen yhteiseksi yksiköksi.

Kielivähemmistön palveluyksikön perustamisesta, tehtävistä, nimestä, toimialueesta ja toimipaikasta sekä virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

24 §

Valtion edustaminen

Elinvoimakeskus kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimissa ja viranomaisissa valtion etua ja oikeutta kaikissa toimialaansa kuuluvissa asioissa, jollei toimialaohjauksesta vastaavan ministeriön tai keskushallinnon viraston edustaja sitä tee. Elinvoimakeskuksen oikeudesta käyttää valtion puolesta asianomistajan puhevaltaa säädetään erikseen.

Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus kantaa ja vastaa valtion puolesta sekä valvoo tuomioistuimissa ja viranomaisissa valtion etua ja oikeutta kaikissa sen tehtäviksi säädetyissä asioissa, jollei toimialaohjauksesta vastaavan ministeriön tai keskushallinnon viraston edustaja sitä tee.

Jos elinvoimakeskuksen toimivaltaan kuuluvan asian vaikutukset koskevat merkittävästi kahden tai useamman elinvoimakeskuksen toimialuetta, toimialaohjauksesta vastaava ministeriö päättää, mikä elinvoimakeskus toimii valtion edustajana asiassa. Ministeriön päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

25 §

Suoritteiden maksullisuus

Valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Elinvoimakeskusten ja Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen suoritteiden maksuista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

26 §

Muutoksenhaku

Elinvoimakeskuksen ja Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

5 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

27 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Tämän lain 13 §:n 3 momentti on voimassa 30 päivään kesäkuuta 2027.

Tällä lailla kumotaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettu laki (897/2009).

Muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen, työ- ja elinkeinokeskukseen, alueelliseen ympäristökeskukseen, tiepiireihin tai Merenkululaitoksen yhteysalusliikenneyksikköön tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan elinvoimakeskusta, jos tehtävät liittyvät 2 §:ssä tarkoitettuihin tai muualla laissa elinvoimakeskukselle säädettyihin tehtäviin. Muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskukseen tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskusta.

Muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella, jos tehtävät liittyvät 2 §:ssä tarkoitettuihin tai muualla laissa elinvoimakeskukselle säädettyihin tehtäviin, tarkoitetaan:

- 1) Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella Uudenmaan elinvoimakeskusta;
- 2) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja Satakunnan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella Lounais-Suomen elinvoimakeskusta;
- 3) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella Kanta-Hämeen maakunnan osalta Sisä-Suomen elinvoimakeskusta;
- 4) Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella Päijät-Hämeen maakunnan osalta Kaakkois-Suomen elinvoimakeskusta;
- 5) Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella Itä-Suomen elinvoimakeskusta;
- 6) Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella Keski-Suomen elinvoimakeskusta;
- 7) Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskusta;
- 8) Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella Pohjanmaan elinvoimakeskusta;
- 9) Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella Pohjois-Suomen elinvoimakeskusta;
- 10) Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella Lapin elinvoimakeskusta.

28 §

Sopimuksia, sitoumuksia ja vireillä olevia asioita koskevat siirtymäsäännökset

Jollei muussa laissa toisin säädetä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta elinvoimakeskukseen siirtyvien 2 §:ssä tarkoitettujen tai muualla laissa elinvoimakeskukselle säädettyjen tehtävien arkistot, rekisterit ja tietoaineistot sekä vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät tämän lain tullessa voimaan vastaavalle alueellisesti toimivaltaiselle elinvoimakeskukselle.

Jollei muussa laissa toisin säädetä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskukseen siirtyvien tehtävien arkistot, rekisterit ja tietoaineistot sekä vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät tämän lain tullessa voimaan Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskukselle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut sopimukset ja sitoumukset siirtyvät elinvoimakeskukselle tai Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskukselle kuitenkin vain, jollei niiden sisällöstä muuta johdu.

29 §

Henkilöstön asemaa koskevat siirtymäsäännökset

Virkamiesten asemasta säädetään valtion virkamieslain 5 a—5 c §:ssä. Mainittuja pykälää sovelletaan myös työsopimussuhteisten työntekijöiden asemaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö voi ennen tämän lain voimaantuloa perustaa elinvoimakeskusten ylijohtajien virat työ- ja elinkeinoministeriöön, josta virat siirtyvät elinvoimakeskuksiin tämän lain tullessa voimaan.

Edellä 2 momentissa tarkoitettulla tavalla työ- ja elinkeinoministeriöön perustettuun virkaan nimitetty ylijohtaja voi ennen tämän lain voimaantuloa ratkaista elinvoimakeskuksen käynnistämisen kannalta välttämättömät asiat. Myös työ- ja elinkeinoministeriö ja ministeriö, jonka toimialaan osaston tehtävät pääasiallisesti kuuluvat, voivat ratkaista keskuksen käynnistämisen kannalta välttämättömät asiat ennen kuin 2 momentissa tarkoitettut virat on täytetty. Päätökset katsotaan keskuksen tekemiksi ja niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät tämän lain tullessa voimaan keskukselle. Lain voimaan tullessa vireillä oleva ministeriön vireille panema keskuksen viran tai tehtävän täyttämistä koskeva asia tai muu keskuksen toiminnan käynnistämisen kannalta välttämätön asia siirtyy tämän lain voimaan tullessa keskuksen käsiteltäväksi.

Jos elinvoimakeskuksen ylijohtajaa ei ole nimitetty ennen lain voimaantuloa, ministeriö, jonka toimialaan osaston tehtävät pääasiallisesti kuuluvat, nimittää osastopäällikön sekä määrää yksikön päälliköt tehtävään yhteistoiminnassa osaston muiden tehtäviä ohjaavien ministeriöiden kanssa lain voimaantulosta lukien enintään kuudeksi kuukaudeksi, mutta kuitenkin enintään siihen saakka, kunnes keskus on lain voimaantulon jälkeen täyttänyt osastopäällikön virat ja määrännyt yksikön päälliköt tehtävään.

Määrääjäksi täytettyyn virkaan nimitetty virkamies ja kyseinen virka siirtyvät virastoon johon viran tehtävät siirtyvät määräaikaisuuden keston ajaksi. Siirrettävän viran nimike ja tehtävät muutetaan vastaanottavan viraston tarpeita vastaaviksi ja määräaikaiseksi virkasuhteeksi uudelleenjärjestelyn toteutumishetkellä. Viran ja virkasuhteen tehtäviä voidaan muuttaa myös olennaisesti. Toimivalta edellä tarkoitettujen viran ja tehtävien muuttamiseen on sillä virastolla, jonne määrääjäksi täytettyyn virkaan nimitetty virkamies siirretään uudelleenjärjestelyn toteuttamishetkellä.

30 §

Muutoksenhakua koskevat siirtymäsäännökset

Päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, haetaan muutosta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Tämän lain voimaan tullessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyyn muutoksenhaussa sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos tuomioistuin kumoo päätöksen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tämän lain mukaisesti.

Helsingissä 27.6.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen